

Høringsvar om evaluering af investeringscreeningsloven

Green Power Denmark takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. evalueringen af investeringscreeningsloven med fokus på om loven lever op til dens formål i lyset af ændringer i trusselsbilledet og den geopolitiske situation. Det er afgørende for Danmark, at vi sikrer den danske infrastruktur over for potentielle trusler mod den nationale sikkerhed og offentlige orden. Investeringscreeningen er et væsentligt element i opretholdelsen af en sikker kritisk infrastruktur og energiforsyning i Danmark.

Udenlandske investeringer & særlige økonomiske aftaler

I de senere år er der set en tendens til, at udenlandske investeringer i EU i stigende grad rettes mod nye områder og strategiske aktiver, hvor investoren opererer under statslig indflydelse. Der er derfor behov for at kunne beskytte nationale sikkerhedsinteresser i forbindelse med visse udenlandske investeringer og andre økonomiske aktiviteter.

Den danske investeringscreeningslov er grundlæggende et godt værktøj, men i de seneste år har bl.a. den geopolitiske situation givet anledning til et større fokus på energi- og forsyningssikkerhed. Derfor bør investeringscreeningen styrkes.

De gældende regler kan i praksis betyde, at levering af hovedkomponenter (eks. vindturbiner, fjernkontrol- eller styrings- og beskyttelsessystemer) til et projekt, (eks. projektudvikling af en havvindmøllepark) der skal producere, distribuere eller handler med el, og som kan klassificeres som kritisk infrastruktur, *ikke* automatisk bliver omfattet af krav om anmeldelse eller tilladelse efter investeringscreeningsloven, hvis aftalen ikke giver den udenlandske investor kontrol med eller betydelig indflydelse på den danske virksomhed, hvilket fx vil være tilfældet i projekter, som ikke udgør en væsentlig eller betydelig del af aktiviteten i den danske virksomhed.

Kravet kan stride mod formålet med investeringscreeningsloven, da kontrol med eller betydelig indflydelse på den danske virksomhed ikke nødvendigvis er en indikation på, om aftalen og leverancen kan udgøre en sikkerhedsrisiko for kritisk infrastruktur. F.eks. kan hovedkomponenter, eller andre mindre men væsentlige og kritiske komponenter, til et kritisk infrastrukturprojekt give den udenlandske investor en direkte adgang til at påvirke forsyningssikkerheden (eks. via remote operation af aktiverne via software), men hvor aftalen som sådan ikke giver den udenlandske investor kontrol med eller betydelig indflydelse på den danske virksomhed, da projektet for den danske virksomhed blot er ét af mange. Det ændrer dog ikke på, at den mulige påvirkning af forsyningssikkerheden som følge af leverancen vil udgøre en risiko i forhold til kritisk infrastruktur.

Green Power Denmark mener, at der stadig er afgørende behov for at screene hovedleverandører i relation til levering af hovedkomponenter til kritiske infrastrukturprojekter. Der bør dog ikke være en generel screening af forsyningskæden for (under)leverandørers leverandører - medmindre det vedrører kritiske komponenter i relation til påvirkning af forsyningsikkerheden.

Ovenstående betyder konkret, at der er behov for en revidering af kravet om kontrol med eller betydelig indflydelse på den danske virksomhed, sådan at aftaler om kritiske komponenter også underlægges et screeningskrav.

Behovet for fleksibilitet i forsyningskæden for underleverandører af ikke-kritiske komponenter bør også vægte højt ved vurderingen af, hvorvidt aftalerne i underleverandørledet skal screenes. Det bør ligeledes overvejes, at et øget krav om screening og dertil øget sagsbehandlingstid kan påvirke processen negativt, da et screeningskrav vil medføre, at en underleverandør ikke hurtigt kan udskiftes (eks. ved underleverandørers leveringsforsinkelser), hvorefter screeningen direkte kan medføre at opførelsen af kritisk infrastruktur forsinkes. Desto længere tid sagsbehandlingen i forbindelse med en investeringsscreeningssag tager, desto mere lider virksomhedens udvikling således.

Som markedet er pt., hvilket forventes uændret frem mod 2030, kan der ikke tilbydes vedståelsesfrister/bindingsperioder på mere end 3-5 måneder for tilbud af f.eks. vindmøller, elektrolyseudstyr, kompressorer og hovedtransformersstationer. Dette er i konflikt med, hvornår en ansøgning om screening må indgives og myndighedernes behandlingstid. Ud fra evalueringen af investeringsscreeningsloven bør man kigge på en revidering af processerne, da fx forslaget om parallelitet mellem investeringsscreeningsprocessen og FSR-processen ikke løser udfordringen tilstrækkeligt.

Generelt har Green Power Denmark forståelse for vigtigheden af høje, nationale sikkerhedsstandarder og -krav til ejere af dansk, kritisk infrastruktur. For så vidt angår investeringsscreening og evt. frasalg af virksomheder finder Green Power Denmark det derfor vigtigt, at der kan etableres en forudgående uformel men fortrolig dialog med relevante myndigheder og sikkerhedstjenester, hvis der måtte være en bekymring for national sikkerhed. Det kan skabe en mere klar forventningsafstemning af muligheden og begrænsningerne for valg af leverandører og evt. frasalg, og skabe et rum for at besvare eventuelle tvivlsspørgsmål allerede i en indledende fase.

I forbindelse med vurderingen af, om en udenlandsk investering vil være til skade for dansk sikkerhed, er det væsentligt at inddrage overvejelser om pågældende, danske virksomheds betydning for europæisk sikkerhed. Mange danske højteknologiske virksomheder er førende indenfor deres niche og udgør centrale led i den europæiske forsyningskæde. Hvis der af udelukkende danske sikkerhedshensyn gives afslag på en udenlandsk investors ansøgning og den danske virksomhed dermed risikerer ultimativt at miste betydelig værdi, så svækkes den samlede, europæiske forsyningsikkerhed.

Green Power Denmark støtter høje nationale sikkerhedshensyn, der skal tages i forbindelse med investeringsscreeninger i forhold til kritisk infrastruktur, idet det samtidigt er vigtigt, at håndtering og proces herfor, herunder varigheden af screeningen, skal have en sådan karakter, at de ikke i sig selv står i vejen for nye investeringer samt virksomheders mulighed for at frasælge eller afhænde forretningsområder til udenlandske investorer. Samtidig er det vigtigt, at almindelige retssikkerhedsmæssige principper for dialog om eller begrundelser for afviste investeringer respekteres. Dette for at sikre, at Danmark fortsat er attraktivt for udenlandske investorer, og at danske virksomheder fortsat investerer i teknologjudvikling i Danmark.

Der bør ligeledes arbejdes for, at der også i kommende markedsdrevne processer for havvind kommer en hensigtsmæssig timing af screeningsprocesserne, der ikke opholder projekterne unødigt længe.

Endelig bør det overvejes, hvorvidt sanktionsmulighederne i investeringscreeningsloven er tilstrækkelige til at lovens formål opfyldes. Grundlæggende indeholder loven ikke sanktioner, der effektivt modvirker manglende anmeldelse af omfattede aftaler.

Definition af kritisk infrastruktur

Som lovgivningen er i dag, er det svært gennemskueligt, hvad der *reelt* udgør kritisk infrastruktur i Danmark, og hvilke aktiver og hvilken infrastruktur, som er *mere* beskyttelsesværdigt end andet. Ofte er det overladt til den enkelte virksomhed selv at vurdere ud fra en risikobaseret tilgang, hvilket kan efterlade sektorer og virksomheder inden for samme sektor med forskellige beskyttelsesforanstaltninger for ellers sammenlignelige anlæg og forretningsprocesser.

Green Power Denmark opfordrer til, at der skabes mere klarhed over, hvad som på nationalt plan *reelt* defineres og kategoriseres som kritisk infrastruktur herunder en graduering/nivellering i definitionen af kritisk infrastruktur. Der er givetvis flere områder, hvor en virksomhed i kraft af særregulering mv. vil have en form for monopolstatus i eget bevillings- eller dækningsområde, og hvor det vil være fordelagtigt, at det blev fastslået direkte i investeringscreeningsloven eller tilhørende bekendtgørelser, at sådan infrastruktur udgør kritisk infrastruktur evt. uden, at der skal foretages en konkret vurdering efter § 11 i Anvendelsesbekendtgørelsen i forhold til, om det konkrete aktiv er nødvendigt for at "opretholde eller genoprette" en relevant samfundsvigtig funktion.

Green Power Denmark foreslår derfor, at det klart fastlægges, at nogle typer – herunder hvilke typer - af kritisk infrastruktur og dertil relaterede aftaler, altid vil kræve forudgående tilladelse fra Erhvervsstyrelsen fx afhængig af kriterier som geografisk udbredelse/dækningsområde, konsekvenser for forsyningssikkerhed, beskyttelse af personhenførbare information, samfundsøkonomi etc.

Det bør tilføjes i investeringscreeningsloven, at de nationale testcentre, som de teknologiudviklende anlæg er (både individuelt og samlet), skal være omfattet som værende kritisk infrastruktur. Det gælder også adgang til brug af de enkelte testpladser, som tildeles via udbud. Testcentrene er afgørende for både den danske industris fortsatte eksistens, men også den grønne omstilling andre steder end i Danmark, da blandt andet fremtidens vindmøller testes på centret. Det er således vigtigt, at der kan blokeres for f.eks. ikke-europæiske konkurrenter, for at forhindre fysisk nærhed til den danske og europæiske teknologi og IP.

Kalle Lind Skipper
kls@greenpowerdenmark.dk
Dir. tlf. +45 22 75 04 95